

چگونه استنادات بیشتری دریافت کنیم؟

(H-index)

مقدمه:

امروزه یکی از مهمترین شاخص های علم سنجی، شاخص هیرش (H-index) می باشد که نشان دهنده کیفیت

بهره وری علمی واقعی از انتشارات یک پژوهشگر است که معادل عامل تأثیر (Impact Factor) برای

پژوهشگران به شمار می آید. شاخص هیرش وابسته به تعداد استناداتی است که مقالات و انتشارات

(Publications) یک نویسنده دریافت می کند. این شاخص بیانگر میزان تاثیرگذاری آثار یک فرد در آن

حوزه علمی می باشد. لذا هر چه تعداد استنادات و به تبع آن شاخص هیرش یک نویسنده بیشتر باشد،

بیانگر این است که آثار وی از کیفیت و ارزش لازم برخوردار بوده که دیگران به او استناد کرده اند. هم اکنون

اندازه گیری شاخص هیرش پژوهشگران توسط سه پایگاه ISI و Scopus، Google Scholar Citation و

ارائه می شود که اندازه شاخص هیرش در هر کدام از این پایگاه ها متفاوت می باشد. برای مثال Google

Scholar Citation تعداد استنادات به مقالات فارسی را نیز در نظر می گیرد. برای روشن شدن چگونگی

اندازه گیری شاخص هیرش به مثال زیر توجه فرمایید:

برای مثال زمانی که می گوئیم شاخص هیرش پژوهشگری ۵ است یعنی؛ ۵ مقاله این پژوهشگر، هر کدام

حداقل ۵ بار استناد دریافت کرده اند یا، به ۵ مقاله وی حداقل ۵ بار استناد شده است.

عوامل موثر بر استنادات:

- ۱- در صورتی که می خواهید استنادات بیشتری دریافت کنید، باید به افراد بیشتری استناد کنید. در صورتی که در مقاله تان از رفرنس های بیشتری استفاده کنید این احتمال وجود دارد که نویسندگان مقالاتی که شما به آنها استناد داده اید نیز به مقالات شما استناد بدهند.
- ۲- خود استنادی: یعنی استناد به خود و اینکه نویسنده در جدیدترین اثرش به اثر یا آثار قبلی خویش استناد کند. خود استنادی می تواند یافته های پژوهشگران را به آثار پیشین آنان در همان حوزه پیوند دهد. بنابراین در چنین مواردی خود استنادی به عنوان امری عادی و طبیعی در امر پژوهش تلقی خواهد شد. خود استنادی در متون علمی را تا ۲۰ درصد قابل قبول و منطقی و خود استنادی بیش از ۲۰ درصد را مشکل ساز و غیر منطقی می دانند.
- ۳- مطالعات متاآنالیز، کارآزمایی بالینی و مطالعات موردی در علوم پایه بیشتر از مطالعات مشاهده ای (Observational Studies) استناد دریافت می کنند.
- ۴- در trial زمانی که یافته هایتان از نظر آماری معنادار بوده استنادات بیشتری می گیرند.
- ۵- مقالاتی که در مجلاتی با شاخص تاثیر بالاتر منتشر شده اند، استنادات بیشتری دریافت می کنند.
- ۶- کارآزمایی های بالینی تصادفی استنادات بیشتری دریافت می کند.
- ۷- مطالعاتی که در کنگره ارائه شده اند، توسط افراد بیشتری مشاهده شده و در نتیجه استنادات بیشتری دریافت می کنند.
- ۸- یافته های مطالعه تحقیقات کمی بیش از تحقیقات کیفی استناد دریافت می کنند.
- ۹- مقالات مروری چندین برابر بیشتر از مقالات اصیل (original article) استناد می گیرند.
- ۱۰- حوزه موضوعی مقاله و زبان نشریه ای که مقاله در آن منتشر شده است بر شاخص هیرش تاثیرگذار هستند.

- ۱۱- کیفیت مقاله و شهرت نویسنده اول در اخذ استنادات موثر می باشد.
- ۱۲- هر چه تعداد نویسندگان یک مقاله بیشتر باشد، استنادات بیشتری دریافت می کند.
- ۱۳- در صورتی که در عنوان، محل جغرافیایی (ایران، تهران، اراک و ...) ذکر نشود و طول عنوان کوتاهتر و قابل فهمتر باشد، استنادات بیشتری دریافت می کند.
- ۱۴- ارسال مقالات به مجلات معتبر و معروف، با شاخص تاثیر بالا باعث مشاهده پذیری بیشتر و در نتیجه کسب استناد بیشتر می شود.
- ۱۵- در صورتی که مقالات به زبان انگلیسی و در مجلات معتبر منتشر شوند، استنادات بیشتری دریافت خواهند کرد.
- ۱۶- مقالاتی که در شماره های اولیه یک نشریه منتشر می شوند استنادات بیشتری می گیرند.
- ۱۷- مقالات طولانی تر استنادات بیشتر دریافت می کنند.
- ۱۸- همکاری با موسسات و دانشگاه های ملی و بین المللی باعث بیشتر دیده شدن و اخذ استنادات بیشتر می شود.
- ۱۹- پایگاه ها و مجلات Open access باعث می شوند مقالات استنادات بیشتری دریافت کنند.
- ۲۰- یکی از عوامل موثر بر دریافت استنادات بیشتر، مشاهده شدن مقالات یک پژوهشگر می باشد. به عبارت دیگر هر چه مقالات یک پژوهشگر بیشتر در معرض دید دیگران باشد احتمال دیده شدن و گرفتن استنادات بیشتر می شود. به همین منظور پژوهشگران می توانند فعالیت های تحقیقاتی، مقالات و آثار و روزه علمی خود را در وب سایت ها، وبسایت های شخصی، وبسایت موسسه و دانشگاه و شبکه های اجتماعی علمی نظیر Google Scholar Citation ، www.researchgate.net ، academia.edu ، www.linkedin.com معرفی کنند. پس از ورود به هر کدام از این وبسایت ها می توانید یک پروفایل شخصی برای خود بسازید. سپس مقالات و فعالیت های تحقیقاتی خود را در صفحه شخصیتان وارد

کنید. حتی می توانید فول-تکست مقالات خود را در پروفایلتان آپلود کنید تا دیگر همکاران و پژوهشگران بتوانند مقالات شما را ببینند. می توانید فعالیتهای تحقیقاتی و علمی پژوهشگرانی که در تخصص شما در هر کدام از این شبکه های اجتماعی علمی حضور دارند را پیگیری کنید. ثبت نام در این شبکه های اجتماعی علمی و استفاد از آنها آسان می باشد. هر کدام از این شبکه های اجتماعی مزایای خاصی دارند. برای مثال در academia.edu در قسمت analytics می توانید افرادی که از مقالات شما یا پروفایلتان بازدید کرده اند را ببینید. در قسمت research interest نیز علایق پژوهشی خود را وارد نمایید. پس از ساخت پروفایل در هر کدام از این شبکه ها، می توانید همکارانتان از موسس های که در آن فعالیت می کنید (دانشگاه علوم پزشکی اراک) را مشاهده و پیگیری کنید.

Google Scholar Citation از جمله خدمات گوگل می باشد که در صورتی که قبلا از G-mail استفاده کرده باشید به راحتی می توانید با ثبت نام و وارد کردن ایمیل آکادمیک تان در Google Scholar Citation مقالات خود را دسترس پذیر سازید. همچنین از طریق Google Citation می توانید مقالاتی که به مقالات شما استناد کرده اند و شاخص هیرش خود در را مشاهده نمایید. آن دسته از اعضای هیات علمی که تاکنون موفق به ثبت نام نشده اند می توانند با همکاری واحد علم سنجی به راحتی این کار را انجام دهند. پس از ثبت نام، هر فردی که در گوگل اسکالر اسم شما را جستجو کند می تواند پروفایل و تمام مقالات و استناداتی که دریافت کرده اید را مشاهده کند.

با ثبت نام در شبکه اجتماعی researchgate می توانید weekly stats update را از طریق ایمیلتان دریافت کنید. در صورتی که مقاله ای را منتشر و اطلاعات آن را در این شبکه اجتماعی وارد کنید، انتشار مقاله جدید شما را از طریق ایمیل به سایر همکارانتان که در این شبکه نام نویسی کرده اند و پروفایل شما را دنبال می کنند، اطلاع می دهد. اطلاعاتی که در weekly stats update قابل مشاهده است:

۱. تعداد افرادی که پروفایل شما را مشاهده کرده اند.

۲. وابستگی سازمانی افرادی که پروفایل شما را در هفته گذشته مشاهده کرده اند.

۳. مقالاتی از شما که بیشترین بازدید را داشته اند.

۴. مقالاتی از شما که توسط دیگر افراد دانلود شده اند.

۵. کشورهایی که از آنجا پروفایل شما را مشاهده کرده اند.

جمع بندی:

به طور کل می توان گفت کیفیت مقاله، زبان مقاله (انگلیسی زبان)، نوع و اعتبار نشریه ای که مقاله در آن منتشر می شود، نو بودن موضوع مقاله، نوع مطالعه، شهرت نویسندگان، مشاهده پذیری مقالات و... در تعداد استنادات دریافتی تاثیرگذار می باشند.